

ชื่อเรื่องการค้าคั่วแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมีของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.

ผู้เขียน นายคุณทล จันทร์บาง

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้าคั่วแบบอิสระ

รศ.ดร.พัฒนา เจียรวิริยะพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผศ.ดร.เยาวเรศ เซาวนพูนผล

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมีของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปางจำกัด (สกต. ลำปาง) ด้วยแบบจำลองโพรบิต (Probit model) โดยการสุ่มสัมภาษณ์ จำนวน 400 ราย จากสมาชิก สกต. ลำปางทั้งหมด 70,052 ราย ในปีการผลิต 2550-2551 ซึ่งเป็นร้อยละ 34.07 ของเกษตรกรทั้งหมดในจังหวัดลำปาง สมาชิก สกต. ลำปางปลูกพืชหลักที่สำคัญ 6 ชนิดได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วลิสง ลำไย อ้อยโรงงาน และถั่วเหลือง

ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจทั่วไปของเกษตรกรที่เป็นสมาชิก สกต. ลำปาง มีอายุเฉลี่ย 51.3 ปี มีอายุการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 8.9 ปี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.9 คน ร้อยละ 80 ของสมาชิก สกต. ลำปาง มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.4 คน พื้นที่เพาะปลูกรวมเฉลี่ย 15.4 ไร่ต่อครัวเรือน โดยเป็นพื้นที่เพาะปลูกของตนเองร้อยละ 97.25 และมีพื้นที่เช่าเพื่อการเกษตรร้อยละ 2.75 รายได้ของสมาชิก สกต. ลำปาง เฉพาะจากการเพาะปลูกพืชเฉลี่ย 72,772 บาทต่อปี รายจ่ายเพื่อการเพาะปลูกเฉลี่ย 45,496 บาทต่อปี รายจ่ายเพื่อการซื้อปุ๋ยในการเพาะปลูกเฉลี่ย 8,765 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 19.27 ของรายจ่ายเพื่อการเพาะปลูกทั้งหมด มีทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร มูลค่าเฉลี่ย 814,054 บาท หนี้สินเฉลี่ย 216,415 บาท

จากการสำรวจสมาชิก สกต.ลำปางที่ปลูกพืชหลัก 6 ชนิด คือ สมาชิกสกต.ผู้ปลูกข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วลิสง ลำไย อ้อยโรงงานและถั่วเหลือง พบว่ามีสมาชิกที่ตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมี สกต. トラกูลโลกเกลียวเชือกเฉลี่ยร้อยละ 35 และตัดสินใจไม่เลือกซื้อเฉลี่ยร้อยละ 65 โดยสูตรปุ๋ยเคมีที่ตัดสินใจซื้อ มี 3 สูตรหลักคือ สูตร 16-20-0 46-0-0 และ 15-15-15 เป็นสัดส่วนร้อยละ 48.80 40.11 และ 11.09 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลในการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมี สกต. トラกูลโลกเกลียวเชือกของสมาชิก สกต.ลำปาง ด้วยวิธี Probit model พบว่า จากการสำรวจเมื่อเปรียบเทียบกับถั่วเหลือง พบว่า สมาชิก สกต. ลำปาง สมาชิก สกต. ที่ปลูกถั่วลิสง และสมาชิก สกต. ที่ปลูกข้าวนาปีมีโอกาสที่จะตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมี สกต. トラกูลโลกเกลียวเชือกเพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยร้อยละ 0.69 และ 0.38 ในขณะที่สมาชิกที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน และลำไย มีค่าสถิติไม่มีนัยสำคัญเพียงพอที่จะนำมาอธิบายผลต่อโอกาสในการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมีของ สกต.

ผลการวิเคราะห์ marginal effect โดยพิจารณาถึงปัจจัยด้านราคาปุ๋ยเคมีของ สกต. พื้นที่เพาะปลูก อายุของสมาชิก สกต.และรายจ่ายการเกษตรต่อปี ของสมาชิก สกต. พบว่าการเพิ่มขึ้น 1 หน่วยสุดท้ายของปัจจัยข้างต้นมีผลต่อโอกาสในตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมี สกต. เพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยร้อยละ 0.25 0.03 0.01 และ 0.000000288 ตามลำดับ

สถานที่จำหน่ายปุ๋ยเคมี สกต. ที่มีเฉพาะที่ตั้งอยู่ที่เดียวกันกับ ธ.ก.ส. ตามอำเภอในจังหวัดลำปาง จำนวน 9 แห่งจากจำนวน 13 แห่งของ ธ.ก.ส. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์พบว่า เป็นลบ แสดงถึงความไม่สะดวกของสมาชิก สกต. ในการซื้อปุ๋ยเคมีจากสถานที่จำหน่ายของ สกต.ลำปาง ในขณะที่รายได้การเกษตรต่อปี จำนวนปีการศึกษาสูงสุดของสมาชิก สกต. การบริการของพนักงานขาย การแนะนำของพนักงาน ธ.ก.ส. ความมั่นใจในคุณภาพของปุ๋ยเคมีตรา สกต. และประสบการณ์ในการซื้อปุ๋ยของสมาชิก สกต. มีค่าสถิติไม่มีนัยสำคัญเพียงพอที่จะนำมาอธิบายผลต่อโอกาสในการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมี สกต. ได้

Independent Study Title Factors Affecting Chemical Fertilizer Purchasing Decision of Members of Agricultural Cooperatives for Marketing Among BAAC's Clients

Author Mr. Kunthol Chanbang

Degree Master of Science (Agribusiness)

Independent Study Advisory Committee

Assoc.Prof.Dr. Pattana Jierwiriypant Advisor

Asst.Prof.Dr.Yaovarate Chaovanapoonphol Co-advisor

ABSTRACT

The objective of this study was to examine factors affecting decision making on chemical fertilizer purchase of Agricultural Marketing Co-operative Limited's members (Lampang AMC). Four hundred of 70,052 Lampang AMC members or 34.07 percent of all farmers in Lampang Province in crop year 2007/2008 were randomly interviewed among 6 groups of Lampang AMC members who grew rice, field corn, peanut, longan, industrial sugarcane and soybean. Probit model was employed to determine the data affecting their decision making.

For general social and economic circumstance, the average age of the Lampang AMC members was 51.3 years old with the average membership period of 8.9 years. The average number of family members was 3.9. About 80 percent of them have primary school education level. The average number of family labor was 2.4 people. The average agricultural land holding size was 15.4 rai per family with 97.25 percent of own land and 2.75 percent of rented agricultural land. The average Lampang-AMC-member incomes and investment involved in agricultural plantation were 72,772 and 45,496 Baht per year. The fertilizer cost was 19.27

percent or 8,765 Baht per year on average. Agricultural property and debt of Lampang AMC members were 814,054 and 216,415 Baht on average.

Thirty five percent of Lampang AMC members produced 6 main crops (rice, field corn, peanut, longan, industrial sugarcane and soybean) decided to purchase the T.A.B.C.O.- brand chemical fertilizers but 65 percent of them decided not to purchase the T.A.B.C.O.- brand chemical fertilizers. There were 3 major fertilizer formulas comprised of 16-20-0, 46-0-0 and 15-15-15 in proportion of 48.80, 40.11 and 11.09 percent respectively.

The results of the probit analysis showed that the factors affecting decision making on the T.A.B.C.O.- brand chemical fertilizer purchase of Lampang AMC members who grew peanut and rice comparing with those who grew soybean was found to have an increasing possibility of purchasing 0.69 and 0.38 percent from average while those who grew field corn, industrial sugarcane, longan, showed no significant difference of increasing of decision making.

The result from marginal effect analysis indicated that a one last unit income of price of chemical fertilizer, plantation area, membership period and agricultural investment will increase the opportunity to purchase by 0.25, 0.03, 0.01 and 0.000000288 percent from the averages, respectively. Chemical-fertilizer distributors located in 9 of 13 areas of Bank for Agriculture and Agricultural Cooperative (BAAC) in Lampang province have a negative coefficient of decision making subject to the inconvenience of purchasing fertilizer of the T.A.B.C.O.- brand while there were no significant influence of Lampang AMC member incomes, maximum years of education, customer advice from the BAAC staff, brand loyalty and experience of members on fertilizer purchasing to the decision making on T.A.B.C.O.-brand chemical fertilizer purchase.